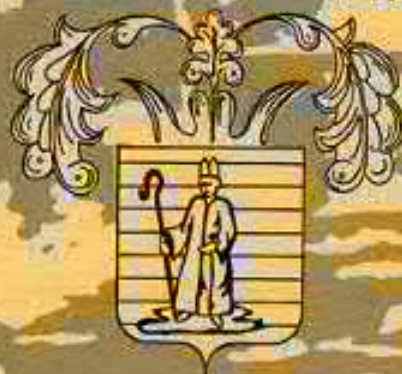

't Vagevenster 32

Heemkundevereniging

BERCHIS-HEEM

Heemkundevereniging
BERCHS-HEEM
anno 19 maart 1992

Beste leden,

Lambert van den Heuvel verhaalt in dit Vagevenster over familieleden die in het midden van de 19e eeuw een groot avontuur waagden, de grote oversteek naar Amerika maakten om daar uit het niets, met wat schamele bezittingen, een nieuw bestaan op te bouwen.

Anna Maria van den Heuvel, weduwe op leeftijd uit Duurenseind zag voor haar kinderen, en mogelijk ook nog voor zichzelf, een betere toekomst in het land van de onbegrensde mogelijkheden.

Berghemse pioniers dus. Krachtdadig, vooruitstrevend en moedig.

Met de informatievoorziening van die tijd is het avontuur zowat vergelijkbaar met een reis naar de maan in de huidige tijd. Bijna niets wist men destijds over het nieuwe land, hoewel de familie niet volledig over een nacht ijs was gegaan. De verloofde van dochter Henrietta, Henry van der Horst uit Oss was haar in 1852 vooruit gereisd. Een jaar later gevolgd door haar broer Willem, die daar in Ohio de benodigde voorverkenning kon uitvoeren.

Het zou nog vijf jaar gaan duren vooraleer de verloofden elkaar weer zouden zien.

De van den Heuvel's werden veramerikaanst tot Vondenhuevel om de uitspraak te vergemakkelijken. Onder deze familienaam vond Lambert van den Heuvel de nazaten van zijn vroege familie na veel intensief speurwerk en correspondentie eindelijk terug.

Deze geschiedenis wordt verder ondersteund door informatie over Castle Garden, de plek waar in die tijd elke immigrant arriveerde, zich diende te melden en na keuring en test al dan niet de poort tot het beloofde land voor zich geopend zag.

Castle Garden was de voorloper van het later nog beroemdere Ellis Island dat decennia lang dezelfde functie vervulde, ook hierover is documentatie verzameld en bijgevoegd.

In het artikel wordt verder gewag gemaakt van het Eriekanaal, het geesteskind van een eerder geëmigreerde Nederlander, François Adriaan van der Kemp

Het kanaal bleek van groot belang voor handel, economie, ontwikkeling van New York en de ontsluiting van Ohio, de staat waar de Vondenhuevels na een lange reis neerstreken en zich tot op de dag van vandaag goed vertegenwoordigd weten.

Ook over dit Eriekanaal is een toelichting in dit Vagevenster verwerkt.

De redactie

Tot verrassing van velen bleken we familie te hebben in Noord-Amerika

Achternaam Van den Heuvel werd Vondenhuevel en Vanderhoff

Onder de vele honderden landverhuizers, die in de 19de eeuw vanuit Nederland en met name Noord-Brabant naar Amerika emigreerden bevonden zich tot mijn verbazing de familieleden Anna Maria van den Heuvel-van Berkel (65 jaar oud) uit Berghem met haar dochter Henriëtta van den Heuvel (30 jaar) en haar twee zonen Willem van den Heuvel (34 jaar) en Marcellus van den Heuvel (23 jaar). Sinds 1838 was Anna Maria van den Heuvel-van Berkel weduwe van Jacobus van den Heuvel.

Met de achtergebleven familieleden in Berghem ging na een aantal jaren alle contact verloren en men wist niet meer van elkaars bestaan. Zeer verrast was ik, toen bij een onderzoek naar de genealogie van de familie van den Heuvel duidelijk werd, dat enkele familieleden in het jaar 1857 als landverhuizers naar Amerika waren geëmigreerd.

De reden dat zovelen in Noord-Amerika een nieuw bestaan probeerden op te bouwen lag onder meer aan de slechte economische omstandigheden in Nederland en met name in Noord-Brabant. In de jaren 1840-1850 heerste in Nederland de aardappelziekte en bovendien was het voor kleinere boeren en vele anderen steeds moeilijker zich een behoorlijk bestaan te verschaffen. De industriële revolutie moest in Nederland nog plaatsvinden en door de toenemende bevolking en het bestaande erfrecht beschikten steeds meer boeren over minder cultuurgrond. In deze laat agrarische periode meende de grote meerderheid van de bewoners nog altijd een bestaan te moeten zoeken in het boerenbedrijf. Iets anders konden zij zich nauwelijks voorstellen.

De voornamelijk katholieke emigranten uit Noord-Brabant vertrokken tussen 1830 en 1880 naar de Amerikaanse staat Wisconsin. Nog altijd wonen daar veel nakomelingen van deze emigranten. Men vindt er bijna alle denkbare Nederlandse achternamen terug. Daarom bestond het sterke vermoeden, dat eventuele nakomelingen van onze geëmigreerde familie zich ergens in Wisconsin hadden gevestigd.

Bij dit onderzoek naar de landverhuizers uit Berghem bleef derhalve vele jaren alle aandacht op Wisconsin gericht. Met behulp van een adressenlijst uit Wisconsin met daarbij vele achternamen als *Van den Heuvel* en *Vandenhuevel*, werden in de loop van enkele tientallen jaren talloze brieven geschreven naar potentiële familieleden.

Maar zelden werd er een reactie terugontvangen en als er op zo'n brief een antwoord kwam dan was het steeds negatief en geen enkele keer kon er een verwantschap worden aangetoond met mogelijke familieleden. Enkele keren werd vanuit Wisconsin door een daar wonende familie Van den Heuvel een met de hand geschreven

stamboom toegezonden, maar er was steeds geen verband te leggen met welke familie Van den Heuvel dan ook.

Met enig geluk bleek in augustus 2011 het spoor te leiden naar de plaats Minster, gelegen in de Amerikaanse staat Ohio. Daar bleken zich de verloren gewaande familieleden in 1857 te hebben gevestigd. Het was een grote vreugde om na vele jaren speurwerk het juiste spoor te hebben gevonden.

De hierboven genoemde weduwe met haar kinderen beschikte in het midden van de negentiende eeuw slechts over een klein boerenbedrijf, met nauwelijks twee hectaren grond. De boerderij was in Berghem gelegen op de Halve Morgens B 1 (Stationsstraat). In 1942 is deze boerderij helaas door brand verdwenen.

Hoe de emigratieplannen zijn ontstaan is niet helemaal te verklaren, maar vermoedelijk kwam Anna Maria van den Heuvel-van Berkel tot dit besluit, omdat haar dochter Henriëtta verkerend had met Henry van der Horst uit Oss, die in 1852 samen met zijn ouders, vier broers en een zus geëmigreerd was naar de plaats Minster in de Amerikaanse staat Ohio. Henry van der Horst was van beroep timmerman.

Het begin

De beslissing om te emigreren zal niet zonder slag of stoot zijn genomen maar het is begrijpelijk dat Henriëtta van den Heuvel haar toekomstige echtgenoot zo spoedig mogelijk wilde volgen.

Begrijpelijk ging Anna Maria van den Heuvel-van Berkel niet over een nacht ijs. Daarom stuurde ze haar dertig jaar oude zoon Willem van den Heuvel in 1853 met hetzelfde zeilschip 'de Tuskina' mee naar Amerika, als waarop ook de familie van der Horst uit Oss vertrok.

Willem kon lezen en schrijven (zijn zus Henriëtta beschikte niet over die vaardigheid) en door het schrijven van brieven zou hij zijn achtergebleven moeder, broer en zijn zus in Berghem verslag uitbrengen en dus op de hoogte houden over zijn bevindingen in de Noord-Amerikaanse staat Ohio.

Over en weer werden tussen de twee geliefden Henry van der Horst vanuit Minster in Ohio en Henriëtta van den Heuvel uit Berghem brieven geschreven over hun wens om na de overkomst van Henriëtta in Ohio zo spoedig mogelijk te gaan trouwen. Henriëtta van den Heuvel was in haar jeugd door het vroegtijdig overlijden van haar vader weinig naar school geweest en kon daarom niet schrijven. Zij moest voor haar correspondentiebrieven met haar verloofde, de hulp inroepen van familieleden en kennissen. Zo bleef het liefdesvuur branden tussen Henriëtta van den Heuvel in Berghem en Henry van der Horst in de plaats Minster. Blijkbaar zag de 34-jarige Willem van den Heuvel de toekomst in Ohio met zijn moeder, broer en zus wel zitten. In het late najaar van 1856 keerde hij vanuit Ohio naar Berghem terug om enkele maanden later naar Ohio te emigreren samen met zijn 65-jarige moeder Anna Maria, zijn 30-jarige zus Henriëtta en zijn toen 23-jarige broer Marcellus. In Ohio zouden ze proberen een beter boerenbestaan op te bouwen dan voor hen in Berghem mogelijk was.

Als emigrant was een enorme moed en veel doorzettingsvermogen nodig om je vertrouwde familie en omgeving achter je te laten in de hoop op een betere toekomst.

Maar in Ohio hoopten ze de kans te krijgen om een degelijke en nieuwe toekomst op te bouwen. Daar was immers landbouwgrond in overvloed. Hoe zou de toekomst er daar uitzien? Zou het een succes worden?

In de eerste decennia van de negentiende eeuw waren in de Amerikaanse staat Ohio naast de reeds eerder gevestigde emigranten uit Frankrijk en Engeland veel Duitsers neergestreken. Zij waren meestal afkomstig uit het noordwesten van Duitsland vanuit de landstreek Oldenburg/Münster, grenzend aan de Nederlandse provincies Groningen, Drenthe, Overijssel en Gelderland.

Voordat de Berghemse emigranten vanuit Rotterdam naar Ohio in Noord-Amerika vertrokken werden door de weduwe Anna Maria van den Heuvel-van Berkel op 18 februari 1857 al haar bezittingen onder toezicht van de plaatselijke notaris Simon Petrus Bijvoet verkocht. Huis en erf waren gelegen op de Halve Morgens B1 (Halve Morgens hoorde bij de buurtschap De Kleine Koolwijk). Bij de boerderij lagen vijfentwintig roeden landbouwgrond (een roede = een are).

De andere stukjes landbouwgrond lagen in het Heufke (39 are en 40 ellen) en de Waatselaar (dertien roeden). Het huis en hof werden gekocht door Lambertus van den Heuvel (geboren 1829) voor het bedrag van 470 gulden. Anna Maria van den Heuvel-van Berkel was een tante van Lambertus van den Heuvel.

Willem, Marcellus en Henriëtta van den Heuvel waren derhalve zijn neven en nicht.

Het akkerland op Waatselaar werd gekocht door Johannes van Grunsven voor 167 gulden. Johannes van Grunsven schonk dit stuk landbouwgrond aan de 'Algemeene Armen van Berchem'.

Kleine huishoudelijke benodigdheden, wat klein gereedschap en zoveel mogelijk kleding werden door de emigranten meegenomen.

De opbrengst van de verkoop van huis en goederen bracht 537 gulden op en samen met wat spaargeld kon de reis worden betaald.

Eerst naar Rotterdam en van daaruit moest nog de overtocht naar New York en de doorreis naar Ohio worden betaald.

Een blik op het spoorwegstation van Berghem en de omgeving. In het tweede huis rechts, waarvan het dak gedeeltelijk uit stro bestaat en waarboven een schoorsteen uitsteekt woonden mijn grootouders Antonius van den Heuvel en Antonetta van den Heuvel-van Kuijk. Zij dreven een winkel.

Geheel rechts staat het achterste deel van het krukhuis (bij de scheefgegroeide boom) waarin Lambertus van den Heuvel in 1903 was overleden. Hij had rond 1860 nog enkele keren schriftelijk contact gehad met de 'vergeten' en geëmigreerde familie naar Ohio.

Vanuit het hier gedeeltelijk zichtbare krukhuis was Anna Maria van den Heuvel-van Berkel met haar drie kinderen in 1857 naar Amerika vertrokken. Lambertus van den Heuvel had deze oude boerderij bij haar vertrek naar Ohio gekocht. Op de achtergrond het Berghemse spoorwegstation. Links het huis van Jan (Jantje) Megens, gehuwd met Maria Catharina van den Heuvel. Zij hadden een kinderrijk gezin.

Indien het mogelijk was moesten zij nog proberen geld over te houden om zich in Ohio te kunnen vestigen.

Voordat Anna Maria van den Heuvel-van Berkel en haar kinderen op vrijdag 27 februari 1857 vanuit Rotterdam hun grote reis begonnen, werden ze door familieleden in alle vroegte op woensdagmorgen daaraan voorafgaande met paard en kar naar 's-Hertogenbosch gebracht, vanwaar tweemaal per week om 7:00 uur een raderstoomboot vanaf de binnenhaven aan de Zuid Willemsvaart naar Rotterdam vertrok.

Vertrekplaats van de raderstoomboot van 's-Hertogenbosch naar Rotterdam. De binnenhaven aan de Zuid Willemsvaart was de plaats van vertrek.

In Rotterdam stapten ze over op het uit Hamburg afkomstige zeilschip de 'Gerhard' dat onder bevel stond van de Duitse scheepskapitein Knebel.

In zekere zin was voor deze Berghemse landrotten, die nog nooit de zee hadden gezien, zo'n relatief gevaarlijke overtocht naar Amerika een sprong in het duister? Moed, enorm veel moed was in elk geval nodig!

In 1856, een jaar voor het vertrek Van Anna Maria van den Heuvel-van Berkel naar Ohio, schilderde Johan Jongkind (1819-1891) dit gezicht op een deel van de Rotterdamse haven. Het is duidelijk te zien, dat in die tijd praktisch alle grote schepen bijna uitsluitend zeilschepen waren.

De 'Gerhard' had 47 landverhuizers aan boord. Op de lijst van de emigranten stonden naast passagiers uit Berghem en uit Duitsland, ook een zevental personen afkomstig uit Oss. Bij inscheping moest meteen met klinkende munt worden betaald. Wie onbemiddeld was kon de reis niet beginnen. De meeste mannen werden als 'farmer' ingeschreven.

De tussenvoegsels van een achternaam werden door de emigratiedienst in de Verenigde Staten bijna altijd in een nieuwe achternaam samengevoegd, zodat bijna altijd een 'andere' familienaam ontstond. Van den Heuvel veranderde in *Vandenheuvel*. Eenmaal in Ohio werd de schrijfwijze van de achternaam *Vondenhuevel*.

In deze tekst wordt de Nederlandse schrijfwijze van de achternaam Van den Heuvel aangehouden.

Er is helaas geen plaatje van het zeilschip 'Gerhard'. Deze illustratie geeft een beeld van de toenmalige zeilschepen.

De duur van de overtocht was grotendeels afhankelijk van gunstige wind en men kon nooit zeggen hoe lang zo'n oversteek ging duren. Deze keer had 'de Gerhard' voor de overvaart bijna negen weken nodig. Op 29 april 1857 kwam het schip aan in de haven van New York. Nadat daar op het bekende immigratiecentrum Castle Garden hun namen werden genoteerd mochten de landverhuizers hun tocht niet meteen vervolgen.

*Impressie van de haven van New York 1859.
De meeste zeilschepen waren drie- of viermasters.*

De immigranten die per boot in de haven van New York aankwamen, moesten onder andere eerst nog een medische keuring ondergaan. Veel van deze immigranten vestigden zich in New York of het aangrenzende New Jersey. Gelukkig kwamen Anna Maria van den Heuvel-van Berkel en haar kinderen allen goed door de keuring! Ongeveer 2% van de mensen die hier aankwamen werd de toegang tot de Verenigde Staten geweigerd.

De immigranten naar Ohio hadden nog ruim achthonderd kilometer voor de boeg, welke reis grotendeels per boot ging.

Via de Hudsonrivier, de St Laurens rivier, het Ontario meer en het Erie Meer kwam ze aan in het noorden van Ohio. De laatste afstand met trekschuiten via het Eriekanaal naar de plaats Minster.

Dit nam in die tijd nog enkele weken in beslag en voor elk reistraject moest vanzelfsprekend contant worden afgerekend.

We weten niet hoe deze immigranten de toenmalige onvoorstelbare grote, langdurige en vermoeiende reis hebben beleefd. Het zal zeker van iedereen het uiterste van zijn lichamelijke en geestelijke conditie hebben gevegd. We kunnen onszelf daar moeilijk een voorstelling van maken, maar de laatste loodjes moeten wel zeer zwaar zijn geweest.

Zoals we weten was hun reisdoel de plaats Minster, gelegen aan de westzijde van Ohio dicht bij de grens met Indiana.

In Minster woonde immers Henry van der Horst, de verloofde van Henriëtta van den Heuvel. We kunnen er alleen maar naar gissen hoe de ontvangst moet zijn geweest. Henriëtta zag haar verloofde Henry van den Horst na vijf jaar terug.

Voor hen beiden en de andere uit Berghem afkomstige nieuwkomers moet dat een bijzonder goed gevoel zijn geweest.

Vanuit Berghem trokken de emigranten naar het oosten van de Amerikaanse staat Ohio.

Men was al heel blij als men over een eenvoudig houten onderkomen kon beschikken.

Hout was in Ohio in overvloed voorradig en voor het bouwen van een onderdak werd daarvan door iedereen gebruik gemaakt. De eerste generaties landverhuizers die zich in Ohio vestigden woonden bijna uitsluitend in houten onderkomens.

Er was een groot gebrek aan allerlei benodigdheden. Men beschikte dikwijls niet over de meest eenvoudige huisraad, gereedschappen en werktuigen. Bovendien moesten zij leren omgaan met en zich aanpassen aan het landklimaat met zijn strenge winters en hete zomers en met een gedeeltelijk andere en onbekende flora en fauna.

In de eerste tijd waren de nieuwkomers op het platteland van Ohio en andere Amerikaanse staten al blij als ze zich in een soort blokhut konden vestigen. Het hout bestemd voor hun onderkomen was bijna altijd in de onmiddellijke omgeving gekapt.

Tegenslagen, huwelijken en nakomelingen

Het is niet bekend op welk moment Anna Maria van den Heuvel-van Berkel met haar kinderen in Minster is aangekomen, maar vermoedelijk was dat in het einde van de maand mei 1857. We mogen daarbij aannemen dat de ouders van Henry van der Horst voor het voorlopig onderdak hebben gezorgd. En Henry van der Horst hoopte zo spoedig mogelijk aan Henriëtta van den Heuvel zijn jawoord te kunnen geven. Maar vanwege de slechte gezondheid van Henriëtta's moeder moest het huwelijk worden uitgesteld.

Het moet voor allen een vreselijk zwaar verlies en een bittere pil zijn geweest, toen reeds eind september Anna Maria van den Heuvel-van Berkel overleed.

Zij werd op 28 september 1857 te Minster op het 'St. Augustine Cemetery' begraven.

Anna Maria was toen vijfenzestig jaar oud.

Was haar de lange en lastige overtocht te zwaar geworden of had zij een of andere ongeneeslijke besmetting (cholera kwam vaak voor) opgelopen? Het blijft gissen naar de oorzaak van haar overlijden.

Op haar graf werd een houten kruis opgericht, waarop haar naam was aangebracht. Helaas zijn enkele tientallen jaren geleden op de genoemde begraafplaats een groot aantal van de houten kruisen van de eerste generaties immigranten geruimd.

Wel is in de administratie van de begraafplaats terug te vinden wie en waar iedereen lag begraven. Daardoor kon de naam van Anna Maria van den Heuvel-van Berkel worden achterhaald.

Toegangspoort van het Cemetery (=Kerkhof) van Minster in Ohio. Hier liggen de uit Berghem afkomstige emigranten begraven. Alleen de stenen graven van Henriëtta van den Heuvel, gehuwd met Hendrik Vanderhorst staan er nog. Dit maakte op ons een grote indruk!

Voor haar zonen Willem, Marcellus en haar dochter Henriëtta en hun relaties moet deze vroege onverwachte dood een zware beproeving zijn geweest. Hun geliefde en ondernemende moeder, die samen met haar kinderen zo dapper de grote oversteek naar Amerika had gemaakt en waarmee ze samen in deze andere wereld een nieuw geluk wilden opbouwen, moesten ze al meteen afstaan.

Willem van den Heuvel huwde korte tijd na aankomst in Ohio met de zeventien jaar oude Anna van Geem, die eveneens met het zeilschip de 'Gerhard' naar Amerika was gekomen.

Uit dit huwelijk kwamen vier kinderen voort, waarvan er drie op jonge leeftijd overleden. Anna van Geem overleed reeds in 1863. Zij was met haar vader (die weduwnaar was) en zes broers met hetzelfde zeilschip de 'Gerhard' vanuit Rotterdam naar Ohio vertrokken. Het gezin was afkomstig uit het Noord Hollandse Muiderberg. Tijdens de reis naar Amerika leerde de toen zeventien jaar oude Anna van Geem haar vierendertig jarige man Willem van den Heuvel kennen.

Vermoedelijk zijn zij kort na aankomst in Minster getrouwd, want op 24 maart 1857 werd hun eerste kind geboren! Het was een dochter en zij noemden haar Maria.

Het voorgenomen huwelijk van Henriëtta van den Heuvel met haar verloofde Henry van der Horst werd vanwege de rouwperiode uitgesteld. In januari 1858 gaven Henriëtta en Henry elkaar het jawoord. Uit hun huwelijk zouden vier jongens en drie meisjes worden geboren. Hun eerste dochter kreeg als doopnamen die van haar overleden grootmoeder Anna en Maria. Henriëtta overleed in 1888 op zestigjarige leeftijd aan dysenterie. Haar jongste kind was toen zeven jaar oud. Alleen haar kinderen zijn bekend, maar verdere nazaten zijn tot op dit moment onvindbaar. Zij werd eveneens op het 'St. Augustine' kerkhof van Minster begraven. Het graf van haar en haar man Henry is daar nog aanwezig! Het bezoek aan haar graf in september 2012 maakte op ons een diepe indruk. Omdat door het huwelijk van Henriëtta van den Heuvel met Henry van der Horst haar eigen achternaam niet meer werd genoemd, staat op haar grafsteen de naam: Henriëtta Vanderhorst.

Een van de zonen van Willem van den Heuvel († 1891) was John Vondenhuevel. Deze was in 1892 gehuwd met Elizabeth Mary Baumer. De foto werd in het jaar 1917 genomen bij gelegenheid van hun 25-jarig huwelijk.

Staande: hun kinderen George Vondenhuevel, Henriëtta Vondenhuevel, Frank Vondenhuevel en Mary Vondenhuevel. Zittend: John Vondenhuevel en Mary Vondenhuevel-Baumer.

Let op het uit hout bestaande woonhuis.

Het graf van John Vondenheuvel op de begraafplaats van Minster.

Een rijk nageslacht

Marcellus (=Martinus) van den Heuvel (zijn achternaam werd weldra 'Vanderhoff') huwde op 3 november 1863 te Toledo in het County Lucas in het noorden van Ohio met de uit Duitsland afkomstige Francisca Meiners. De achternaam Vanderhoff wordt in Ohio tot op heden uitgesproken als: Vanderhoeff. Eerder werd zijn achternaam ook wel gespeld als Vanderhoffell. In latere jaren verdwenen de laatste twee letters el: daardoor werd de achternaam definitief omgevormd tot Vanderhoff.

Martinus van den Heuvel (Vanderhoff) overleed op 12 november 1914. Hij was toen tachtig jaar oud. Als beroep werd in zijn overlijdensregister kruidenier-koopman vermeld.

Uit zijn huwelijk werden zes kinderen geboren: Zijn oudste zoon Henry Vanderhoff werd geboren op 17 oktober 1864. Hij overleed op 8 november 1940.

Verder kwamen uit zijn huwelijk met Francisca Meiners nog de volgende kinderen voort: Frank Vanderhoff; Mary Elizabeth Vanderhoff; Caroline Vanderhoff en Mary Vanderhoff.

De laatst bekende telg uit dit geslacht is Edmund Martin Vanderhoff. Hij was de zoon van Henry Vanderhoff (+ 8 november 1940). Edmund Vanderhoff werd geboren in het jaar 1898 en hij overleed op 17 augustus 1977 te Toledo Ohio.

De meeste van de hier genoemde familieleden liggen begraven op begraafplaats met de naam 'Calvary' in Toledo, Lucas Ohio.

Verder archiefonderzoek moet meer duidelijkheid brengen in het aantal nazaten van Martinus Vanderhoff (afkomstig uit Berghem-Nederland) en Francisca Meiners (Gothenburg-Duitsland).

De indruk bestaat dat het er heel veel namen tevoorschijn zullen komen omdat de achternaam Vanderhoff in Toledo Lucas Ohio en nabije plaatsen veelvuldig voorkomt. Er is dus nog veel werk aan de winkel.

Willem van den Heuvel (Vondenhuevel) huwde in 1863 voor de tweede maal. Zijn tweede bruid was Mary Elizabeth Toestige. Zij werd op 5 oktober 1841 evenals de vrouw van Willems broer Marcellus, geboren in Duitsland. Zij was met haar ouders mee naar Ohio gekomen. Op het moment van hun huwelijk was zij dus twee-en-twintig jaar oud. Willem van den Heuvel (Vondenhuevel) overleed in 1891 aan een longontsteking. Hij was zevenenzestig jaar oud geworden.

Zijn vrouw zou in 1901 overlijden.

Uit hun huwelijk werden tien kinderen geboren, zeven jongens en drie meisjes. Hun zonen John van den Heuvel (Vondenhuevel) en Henry van den Heuvel (Vondenhuevel) zouden een rijk nageslacht krijgen. John Vondenhuevel overleed in het jaar 1950, Henry Vondenhuevel overleed in het jaar 1952. Intussen leven in Ohio vele nakomelingen van John Vondenhuevel en Henry Vondenhuevel. Op dit moment vormen deze nazaten de vierde, vijfde en zesde generatie.

Het graf van Henry Vondenheuvel op de begraafplaats van Botkins

Een andere zoon van William van den Heuvel/Vondenhuevel († 1891) was Henry Vondenhuevel.

Hij huwde op 29 juli 1897 met Mary Katherine Baumer. Haar zus Elizabeth Mary Baumer was de vrouw van John Vondenhuevel. Deze was Henry's broer.

Op de afbeelding staande van links naar rechts: William Vondenhuevel (hij was genoemd naar zijn grootvader), Henry C. Vondenhuevel (genoemd naar zijn vader), Albert Vondenhuevel, Charles Vondenhuevel, Lawrence Vondenhuevel en geheel rechts Louise Vondenhuevel.

Zittend van links naar rechts: Henry Vondenhuevel, vader van dit gezin, Leone Vondenhuevel, de moeder van dit gezin Mary Katherine Vondenhuevel-Baumer met op haar schoot Raymond Vondenhuevel. Een jaar later werd nog een zoon Harold geboren. De foto is genomen in juli 1922 ter gelegenheid van het zilveren huwelijk van Henry Vondenhuevel en Mary Katherine Baumer. Op de achtergrond staat hun uit hout opgetrokken woonhuis. Nu vindt men er nog veel houten woningen.

Aanpakken en niet omkijken

Uit allerlei studies is bekend dat de eerste twee generaties emigranten in Ohio die boer (farmer) wilden worden zich veel bezig moesten houden met het kappen van bomen. Vanaf het allereerste begin werd de grond van de open plekken van de gekapte bossen meteen voor de landbouw gebruikt. In de loop van de jaren konden deze farmers door hard werken hun landbouwgrond uitbreiden. Hun houten huizen en schuren stonden dikwijls op een grote afstand van de meest nabije bureu. Vooral de vrouwen voelden zich vaak erg eenzaam omdat de mannen bijna altijd van huis waren met hun boerenwerk en bomen kappen.

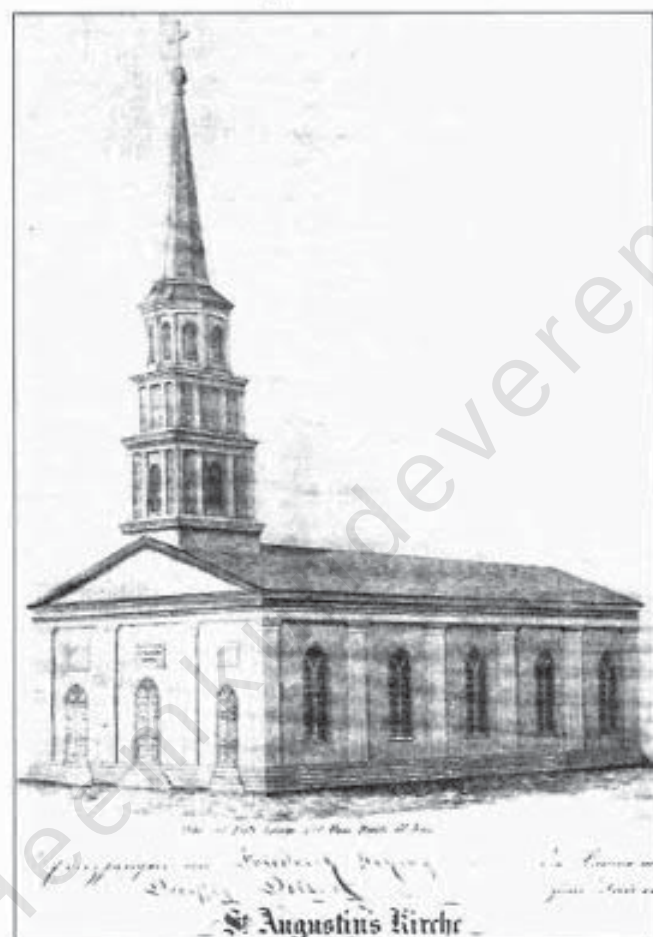
Rond hun huis legden de vrouwen meestal een groentetuin aan. Dat was niet altijd even eenvoudig, omdat allerlei soorten onkruid, insecten, vogels en klein wild de groenteteelt kon belemmeren.

De eerste generaties die zich in de uitgestrekte Amerikaanse gebieden vestigen om er een eigen boerderij te beginnen, waren enorm veel tijd kwijt aan het rooien van bomen. Elke vierkante meter landbouwgrond moest als het ware worden veroverd op de dichtbegroeide en uitgestrekte bossen. Soms lieten zij de afgehakte boomstammen nog een tijd staan en teelden hun landbouwproducten tussen de boomstammen door. Pas in latere jaren hadden zij tijd om deze boomwortels en stammen te verwijderen.

Indien mogelijk ging op zondag iedereen naar de kerk. Kinderen die niet konden lopen werden dan megedragen. Katholieke emigranten voelden zich wat betreft hun geloof meteen geaccepteerd, want vrijwel iedereen die in het oosten van Ohio neerstreek hoorde bij de katholieke kerk. In deze tijd heeft er het katholieke geloof er nog steeds een grote betekenis. Na de kerkelijke viering konden mannen en vrouwen elkaar ontmoeten. Men vond steun bij elkaar bij de bespreking van allerlei nieuws en voorkomende problemen.

De kinderen werden reeds op jonge leeftijd naar school gestuurd. Elke nederzetting en zich ontwikkelende nieuwe woonplaats had zijn eigen school(tje). Door de overheid werd dit sterk gestimuleerd. Al het onderwijs was in de Engelse taal, zodat de kinderen na twee generaties de landstaal van hun (voor)ouders meestal niet meer spraken.

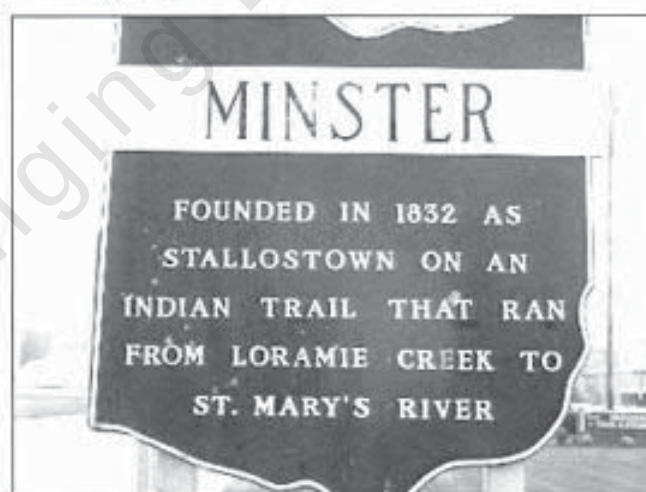
Bij de aankomst van de Berghemse emigranten zag de kerk van de H. Augustinus te Minster er ongeveer zo uit. Behalve de fundering was het kerkgebouw grotendeels uit hout opgetrokken. Deze kerk werd gebouwd en betaald in 1848 door Duitse emigranten. De bouwkosten waren 40.000,- dollar.

Contact met Berghem?

Volgens een mondelinge overlevering is er in de beginperiode schriftelijk contact geweest tussen familie Van den Heuvel Berghem en de familieleden in Ohio, maar brieven zijn helaas niet bewaard gebleven.

De beide takken van de familie verloren elkaar na het jaar 1903, toen Lambertus van den Heuvel onverwacht was overleden, volledig uit het oog. Men wist spoedig niet meer van elkaars bestaan en zo zou het voortaan altijd blijven, totdat in 1972 uit archiefonderzoek bleek dat er in het jaar 1857 familieleden naar Noord Amerika waren geëmigreerd. Daarmee begon een zeer langdurige speurtocht.

In het jaar 2011 werden na een bijna eindeloze puzzel van ruim veertig jaren en veel onderzoek een aantal nazaten van de 'verdwenen emigranten' uit 1857 in de Amerikaanse staat Ohio opgespoord.

Opgericht in 1832 als Stallstown, werd de naam in 1836 door zwaar katholieke emigranten uit het Duitse Munster, veranderd in Minster. Deze Duitse emigranten kwamen via Cincinnati en het Miami-Erie kanaal naar Minster. Een jaarlijks oktoberfeest, herinnert aan deze vestiging. Bij aankomst in Minster van deze familie van den Heuvel in 1857 was dit stadje nog maar 25 jaar oud!

Enkele afstammelingen bleken in de plaats Minster te wonen, in welke plaats de eerste Van den Heuvels (Vondenhuevels) ruim anderhalve eeuw daarvoor waren neergestreken. Thans woont de familie verspreid over vele steden en dorpen in het westen van Ohio en enkele andere naburige staten, zoals Pennsylvania en Indiana. Sommigen hebben nog een boerenbedrijf, maar de meesten zijn werkzaam in allerlei andere beroepen.

Bezoek aan onze familieleden in Ohio

Mijn vrouw en ik kregen vanaf augustus 2011 via briefpost en e-mails steeds meer contact met verschillende van onze verre familieleden Van den Heuvel in Ohio. (Vondenhuevel). In de loop van nog geen jaar gingen er heel wat berichten over en weer. Er groeide een echt familiair gevoel en vanuit Ohio werd al spoedig de wens uitgesproken om hen te komen opzoeken. In het begin hebben we gearzeld of we dit wel konden doen, maar na herhaaldelijke verzoeken zijn we daar toch op ingegaan. We zijn na goed overleg met de familie in Ohio van 1 tot 19 september in het jaar 2012 een groot aantal familieleden gaan opzoeken. Onze bedoeling was allereerst om met hen kennis te maken en de familiebanden te verstevigen.

*Staan: Lisa, Tom en Thomas 'Joe' Vondenhuevel
Zittend: Lambert en Mies van den Heuvel.*

Toen wij op 1 september op de luchthaven van Dayton-Ohio waren gearriveerd, werden we opgewacht door een comité van drie personen: Thomas Vondenhuevel, zijn zoon Tom Vondenhuevel met zijn vrouw Lisa Vondenhuevel. Wij ondervonden het een heel bijzondere ervaring om oog in oog te staan met deze familieleden. Nu, na meer dan honderdvijftig jaar! Het contact verliep vanaf het eerste moment heel hartelijk en dat zou zo ook tijdens ons verblijf voortduren. We hadden daarbij wederzijds een goed gevoel alsof we elkaar reeds jarenlang kenden. De taal die gesproken werd was Engels. Dat lukte tot onze eigen verbazing redelijk goed al moesten we soms wel eens naar woorden zoeken.

Geen van onze Amerikaanse familieleden sprak een woord Nederlands en ze dachten trouwens dat tussen de Nederlandse en Duitse taal weinig verschil bestond.

In de loop van ons verblijf hebben we verschillende familieleden kunnen opzoeken.

Uit de schrijfwijze van verschillende plaatsnamen in Ohio kun je concluderen, dat er in Ohio veel meer Duitse dan Nederlandse immigranten hebben gevestigd. Plaatsnamen zoals New Bremen en Minster (Bremen en Munster, bekende Duitse steden) wijzen daar duidelijk op. Het gebied waar wij verbleven vormt een vlak en soms een wat heuvelachtig landschap. De bevolking die aanvankelijk bijna uitsluitend in de landbouw werkzaam was, vindt nu voor een groot gedeelte zijn bestaan in allerlei andere vormen van nijverheid.

Van alle familieleden die wij hebben ontmoet, vinden nog slechts enkelen hun bestaan in de agrarische sector. En naar echte familieaard wordt door iedereen flink aangepakt. Er werd ons verteld dat dit zo altijd is geweest en zo wel zal blijven.

Aan de geordendheid en de netheid rondom de meestal houten woonhuizen en boerderijen kan men duidelijk merken, dat het Nederlandse en Duitse gevoel voor orde en discipline hier zijn sporen heeft nagelaten.

In Ohio wonen naast katholieken meerdere andere kerkelijke groeperingen zoals Lutheranen, Baptisten, Methodisten en Piëtisten. Veel kerkgenootschappen zijn daar in de voorbije eeuwen vanuit Europa naar toe gegaan vanwege de geloofsvrijheid die in de Amerikaanse grondwet was vastgelegd.

Het deed ons goed dat onze familieleden trouw gebleven zijn aan de katholieke kerk. Op zondag zijn we telkens met een of meer familieleden mee naar de viering van de eucharistie gegaan.

Het verbaasde ons dat de kerken helemaal vol zaten en zowel door iedereen werd de eredienst met veel eerbied en aandacht bijgewoond. En dan te weten, dat er op zondag in elke katholieke kerk drie of meer heilige missen waren.

Interieur van de kerk te Minster.

Op zaterdag 8 september 2012 had familie Vondenhuevel in en om 'Uncle Richards farm' haar jaarlijkse familie-barbecue georganiseerd. Er hadden zich hiervoor op die dag meer dan tweehonderd familieleden verzameld. In een uitgezonden bericht waren mijn vrouw en ik als speciale eregasten aangekondigd. 'We waren immers helemaal uit Nederland gekomen om bij dit gebeuren aanwezig te zijn'. Het kostte heel wat tijd om alle aanwezigen de hand te drukken en overal even een praatje te maken over de familie in Nederland en hier in Ohio. Van ons land 'Nederland' hadden trouwens maar weinigen gehoord, wel van 'Holland'. We probeerden duidelijk te maken dat dat nooit de officiële naam van ons land is geweest, maar het is de vraag of ze dat wel begrepen.

Velen wisten trouwens niet eens waar ons land precies ligt. Ja ergens in Europa. Maar waar dan? (Weten wij trouwens waar Ohio ligt?).

De barbecue verliep verder heel ontspannen. Omdat iedereen katholiek is en zij elke grote familiebijeenkomst vaak met een gebed openen, werd ons gevraagd om als openingsgebed het 'Onze Vader' in het Nederlands voor te lezen. De oudste deelnemer aan de barbecue was vijftachtig jaar en de jongste was een kind van drie maanden oud. Het was een waar familiegebeuren. Wat ons nu typisch Amerikaans voorkwam was het feit dat iedereen iets eet- en drinkbaars van thuis had meegebracht. Men bracht dan zoveel mee als men zelf dacht nodig te hebben. Het zag er allemaal heerlijk uit en alle lekkernijen werden op grote lange tafels gezet, zodat iedereen van alles gebruik kon maken. Deze barbecue (Hog Roast) werd voor de eenendertigste keer opnieuw een groot familiair feest. De bijeenkomst eindigde met een gezellig kampvuur en gitaarmuziek.

Deze foto's geven een impressie van de aangename en familiale Hog Roast Barbecue die familie Vondenhuevel jaarlijks organiseert.

Een stukje Berghemse geschiedenis

De volgende middag vertelden we met behulp van lichtbeelden iets over de geschiedenis van Berghem, want daar heeft deze Amerikaanse familietak haar roots liggen. Verder reikten we een tekst uit waarin werd uitgelegd waarom Anna Maria van den Heuvel-van Berkel met haar twee zonen Willem en Marcellus en haar dochter Henriëtta als landverhuizers voor Ohio hadden gekozen. Dat was in het midden van de negentiende eeuw toch wel heel bijzonder. Een beknopte stamboom van de familie in Ohio was daar aan toegevoegd. Tot slot hadden we nog in het kort het een en ander over de historie van Berghem op schrift gesteld. Een kleine tentoonstelling met behulp van oude ansichtkaarten gaf de geschiedenis van Berghem een extra dimensie.

Tot voor kort hadden de meeste familieleden gedacht dat hun voorouders afkomstig waren uit een streek van Duitsland, dat dicht bij de Nederlandse grens zou liggen. Dat hun voorouders uit Nederland waren gekomen was voor de meeste van hen een verrassing!

Omstreeks 1900 werd de oude St. Augustinuskerk te Minster vernieuwd.

Noordwest Ohio

We werden bij veel familieleden uitgenodigd om te komen buurten en zoveel mogelijk te vertellen over de familie, over Nederland en vele andere onderwerpen. Tevens bezochten we zoveel mogelijk andere familieleden en kennissen.

Op verschillende plaatsen werden meerdere mooie neogotische kerken en andere gebouwen bezocht.

In de loop van ons verblijf in Ohio werden we door familieleden her en der naar 'historische bezienswaardigheden' gebracht. We bezochten onder meer de restanten van het Eriekanaal, dat heel lang een belangrijke verbinding was tussen noord- en zuid Ohio en thans een Nationaal Park vormt. Het personenvervoer via dat kanaal vond plaats door middel van trekschuiten. Het kanaal was in de eerste helft van de negentiende eeuw gegraven met inzet van voornamelijk sterke en goed gebouwde Ierse werkrachten.

Dit vernieuwde kanaal loopt van New Bremen naar Minster en is 10 mijl lang.

Doordat het Erie kanaal gedeeltelijk door Ohio was aangelegd, konden er zich in de loop van de 19de eeuw enkele stadjes ontwikkelen. Door de komst van de spoorlijnen ging de betekenis van dit kanaal in Ohio sterk achteruit. Thans is het bijna helemaal verdwenen. Een gedeelte is aan de westzijde van Ohio gerestaureerd en als monument in het nationaal park opgenomen.

Trekschuiten getrokken door muilezels.

In Dayton is een enorm groot Nationaal Museum van de Amerikaanse luchtmacht. Het heeft natuurlijk te maken met Orville en Wilbur Wright. Zij experimenteerden daar met de eerste vliegtuigjes, hoe eenvoudig die ook waren.

De gebroeders Wright vliegen met hun Flyer op het strand van Kitty Hawk.

Het National Museum Of The United States Air Forces, dat in de buurt van Dayton ligt, is indrukwekkend groot en geeft niet alleen een indruk van de ontwikkeling van de militaire luchtmacht in de laatste eeuw, maar er zijn tevens verschillende vliegtuigmodellen te zien van de wereldberoemde gebroeders Wilbur en Orville Wright.

Op 17 december 1903 maakten de gebroeders Orville en Wilbur Wright een eerste gemotoriseerde vlucht met hun zelf ontworpen vliegtuig.

In Dayton Ohio is voor hen beiden een imposant standbeeld opgericht.

Zij groeiden op in Dayton Ohio en op een heuvel bij deze stad werd in het jaar 1924 ter herinnering aan deze gebroeders Wright op de Tate Hill het 'Wright Brothers Memorial' onthuld, dat nog altijd veel aandacht krijgt.

En het was vanzelfsprekend voor ons van groot belang om enkele begraafplaatsen te bezoeken waar familieleden liggen begraven. Tot onze verbazing bleek op het kerkhof 'St. Augustines Cemetery' te Minster zelfs nog de grafsteen van Henriëtta Vanderhorst (= Henriëtta van den Heuvel) aanwezig te zijn.

We waren aangenaam verrast doordat we op de St. Augustinus begraafplaats te Minster de grafsteen van Henriëtta Vonderhorst = Henriëtta van den Heuvel ontdekten. Zij was het die in het jaar 1857 samen met haar moeder Anna Maria van den Heuvel-van Berkel en haar broers Willem en Marcellus van den Heuvel naar de plaats Minster (Ohio) emigreerde. Zoals u kunt zien overleed Henriëtta in het jaar 1888.

En we namen we een foto van de grafstenen van John en Henry Vondenhuevel (=Van den Heuvel), de twee zonen van Henriëtta's broer Willem. In alle stilte vormen deze grafmonumenten een tastbare getuigenis van de familieband tussen familie Van den Heuvel in Berghem en familie Vondenhuevel (=Van den Heuvel) in Minster en andere plaatsen in Ohio.

Gaarne hadden we in het plaatselijk archief van Minster naar meer familiegegevens gespeurd, maar daarvoor ontbrak de tijd.

De dagen vlogen voorbij: de goede sfeer, de gezelligheid, de familiebanden en de echte vriendschap en de vele bezoeken. Van alle familiebezoeken in Ohio hebben wij er zeer goede en warme gevoelens overgehouden. Beladen met velerlei positieve ervaringen en de kennis dat onze Amerikaanse familie zich een eigen plaats heeft verworven in het werelddeel Amerika stemde ons gelukkig. Tevens zijn we verwonderd over het feit, dat deze familietak zich in ruim anderhalve eeuw zo sterk heeft vermenigvuldigd.

De tijd vloog voor iedereen voorbij. Op 18 september bracht een comité van drie personen ons naar de luchthaven van Dayton-Ohio. Het was een warm afscheid. Op Schiphol werden we opgewacht door onze zoon Bertwin. Vermoeid maar zeer voldaan arriveerden we weer in Nederland en ons eigen woonstede.

Dayton international airport.

Overstapplaats Philadelphia international airport.

De graankorrel die in de aarde valt ...

Het doel van Anna Maria van den Heuvel-van Berkel om te emigreren naar de Amerikaanse staat Ohio was om haar kinderen een betere toekomst te laten opbouwen dan in Berghem, gelegen in het noordoosten van Noord-Brabant, mogelijk was.

Haar dochter Henrietta hoopte en verwachtte in Minster Ohio zo spoedig mogelijk met haar verloofde in het huwelijk te kunnen treden.

Reeds binnen een jaar na aankomst in Minster Ohio werd dit voor haar werkelijkheid.

De beide zonen Willem (William) en Marcellus (Martin) hoopten in het nieuwe land een eigen boerenbedrijf te kunnen opbouwen. Dit ideaal werd na hard werken wel door William bereikt. Maar van Williams kinderen kon later alleen zijn oudste zoon John Vondenhuevel de boerderij van zijn vader voortzetten.

In werkelijkheid zijn slechts een paar van de vele honderden nakomelingen van Anna Marie van den Heuvel-van Berkel boer geworden.

Ondanks alle inspanningen was het voor William's broer Martin niet weggelegd om zelfstandig te kunnen gaan boeren. Wel had hij zich enorm ingezet om het agrarisch bedrijf van William tot een succes te maken. In later jaren na zijn huwelijk met Francisca Meiners zou Martin het beroep gaan uitoefenen van kruidenier en koopman.

Het is bekend dat de bevolking van de Verenigde Staten van Noord Amerika weet van aanpakken en doorzetten. Deze eigenschappen merkten wij eveneens op bij onze familieleden in Ohio. Het werken zit hun blijkbaar in de genen en velen hebben zelfs twee jobs naast elkaar. Bijvoorbeeld van 's morgens zes uur tot 14.00 uur bij de ene baas en daarna tot laat in de avond bij een andere werkgever. Dat vindt men daar de gewoonste zaak van de wereld. Zij werken in branches waarvoor een stevige studie nodig is maar arbeid met de handen wordt totaal niet geschuwd. Studeren en een goede opleiding volgen staat echter hoog in het vaandel.

Tot slot zouden we overeenkomstig de parabel van de graankorrel kunnen zeggen:

Het moedige en ondernemende emigratieplan van Anna Maria van den Heuvel-van Berkel met haar kinderen Henriëtta, Willem (William) en Marcellus (Martin) heeft rijke vruchten voortgebracht. De graankorrel (lees: Anna Maria van den Heuvel-van Berkel) moest door haar kinderen reeds enkele maanden na de aankomst in Minster Ohio aan de aarde worden toevertrouwd. Maar haar kinderen en verdere nakomelingen in Ohio en ver daarbuiten zouden steeds in aantal blijven toenemen en veel en nieuw leven voortbrengen.

Lambert van den Heuvel, januari 2014.

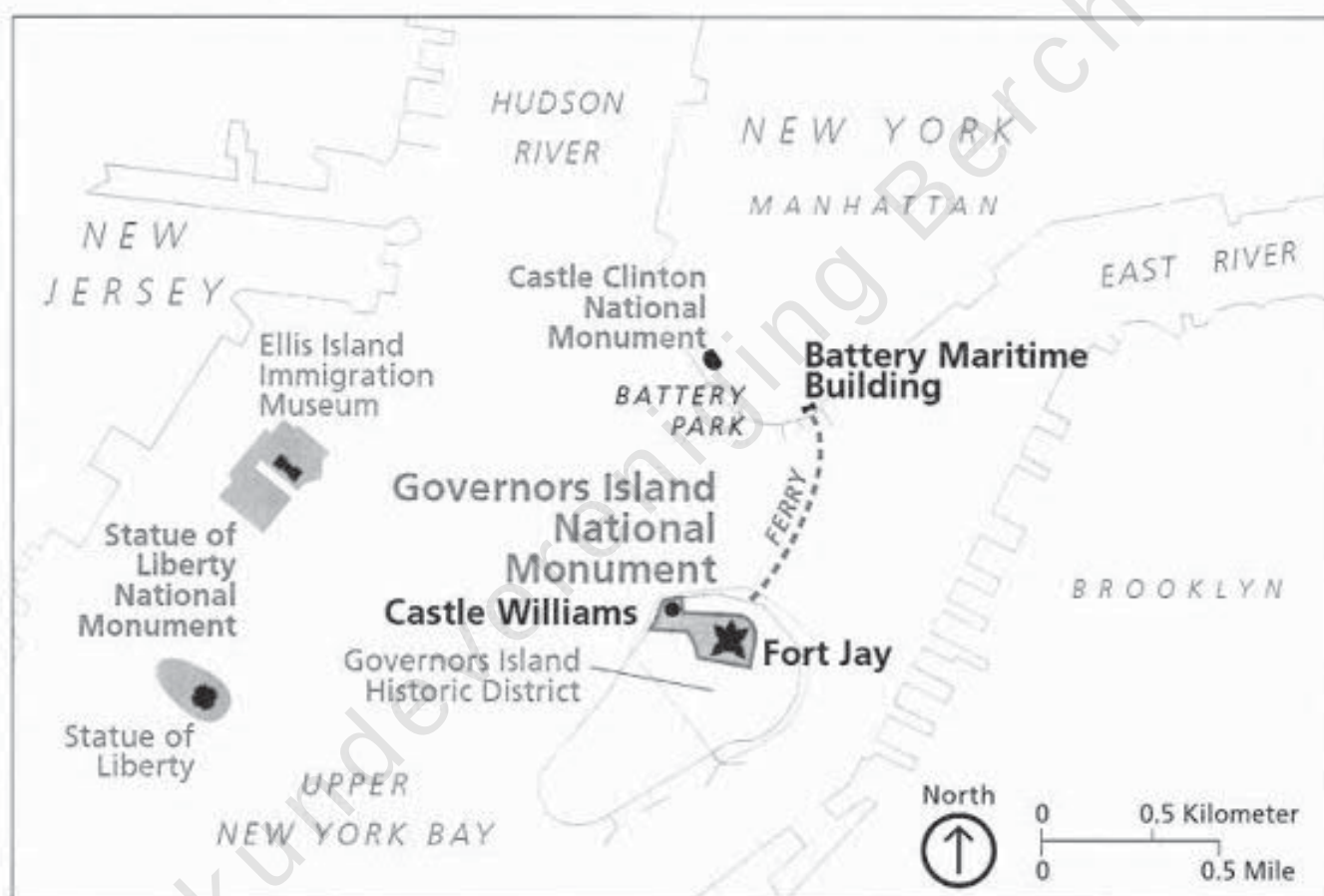

Achternaam Van den Heuvel werd Vondenhuevel

Het voorgaande verhaal over de emigratie van deze moedige Berghemse familie heeft een korte uitleg wat betreft de aankomst in Amerika rond die tijd.

Immigratie bestond al veel langer in kleine aantallen. Naarmate er meer, voornamelijk mensen uit Europa, de oversteek wilden maken ontstonden er in Amerika bij diverse aankomstplaatsen grote problemen. O.a. Baltimore was zo'n aankomstplaats. Daar de meeste immigranten via de haven van New York binnen kwamen zocht men daar de oplossing. Castle Clinton kwam in beeld. Het voormalige fort werd in 1855 als eerste Immigrant Landing Depot in gebruik genomen. Dit tot 1892.

Van 1892 tot 1954 werden immigranten opgevangen op Ellis Island waar tot 1954 12 miljoen immigranten werden ingeschreven. Ook Baltimore had een immigratie depot, Locust Point. Hoogtij-jaren waren van 1870 tot 1914. Het waren vooral Duitse immigranten die van deze haven gebruik maakten. In 1914 arriveerde het laatste schip mede door de aanvang van de 1e wereldoorlog en daarmee kwam een einde aan Baltimore als opvanghaven. Onderstaand kaartje geeft duidelijk aan hoe de aankomst toen was.

CASTLE CLINTON (Castle Garden)

Castle Clinton is een negentiende-eeuws fort, museum en Amerikaans nationaal monument in Battery Park op het zuidelijkste punt van Lower Manhattan, New York City.

De bouw van het fort ving aan in 1808 en werd voltooid in 1811 op het eiland West Battery (soms South-west Battery genoemd), en werd ontworpen door de architecten John McComb Jr. en Jonathan Williams.

West Battery zou Fort Williams, gelegen op Governors Island (The East Battery), aanvullen om New York City te verdedigen tegen Britse troepen vanwege opgelopen spanningen tijdens de wedloop die leidde tot de Oorlog van 1812. De forten werden echter in geen enkele oorlog ingezet. Door afvalaanplantingen (soort landwinning) werd West Battery uiteindelijk gelinkt met het eiland Manhattan.

West Battery kreeg in 1815 haar huidige officiële naam Castle Clinton, ter ere van de New York City burgemeester Dewitt Clinton. Het Amerikaanse leger stopte met het fort in 1821 te gebruiken en het werd aan de stad New York geleased om te dienen als openbare ontspanningsplaats. Dit werd op 3 juli 1824 geopend onder de naam Castle Garden, de veelgebruikte naam waaronder het voor bijna haar hele bestaan bekend bleef, zelfs tot vandaag.

Het fort diende afwisselend als promenade, restaurant, expositieruimte, opera en theater. Soms werd de openluchtstructuur overspannen om tegemoet te komen aan deze functies.

Van 1855 tot 1892 was het fort het eerste Emigrant Landing Depot van de Verenigde Staten, waar immigranten wanneer zij de V.S. wilden betreden werden opgevangen en om de immigrantenstroom te reguleren. Maar ook om te controleren over de toelating in de V.S. als nieuwe Amerikaanse burgers.

Dit tot in 1892 de Federale overheid de controle over het regularisatieproces van migranten overnam en een grotere en meer afgezonderde faciliteit met dit doel oprichtte op Ellis Island. Hoewel de meeste immigratie-inschrijvingen van Castle Garden vernietigd werden in een brand op de steiger tijdens de overbrenging naar Ellis Island, wordt algemeen aangenomen dat meer dan 8 miljoen immigranten door Castle Garden gingen.

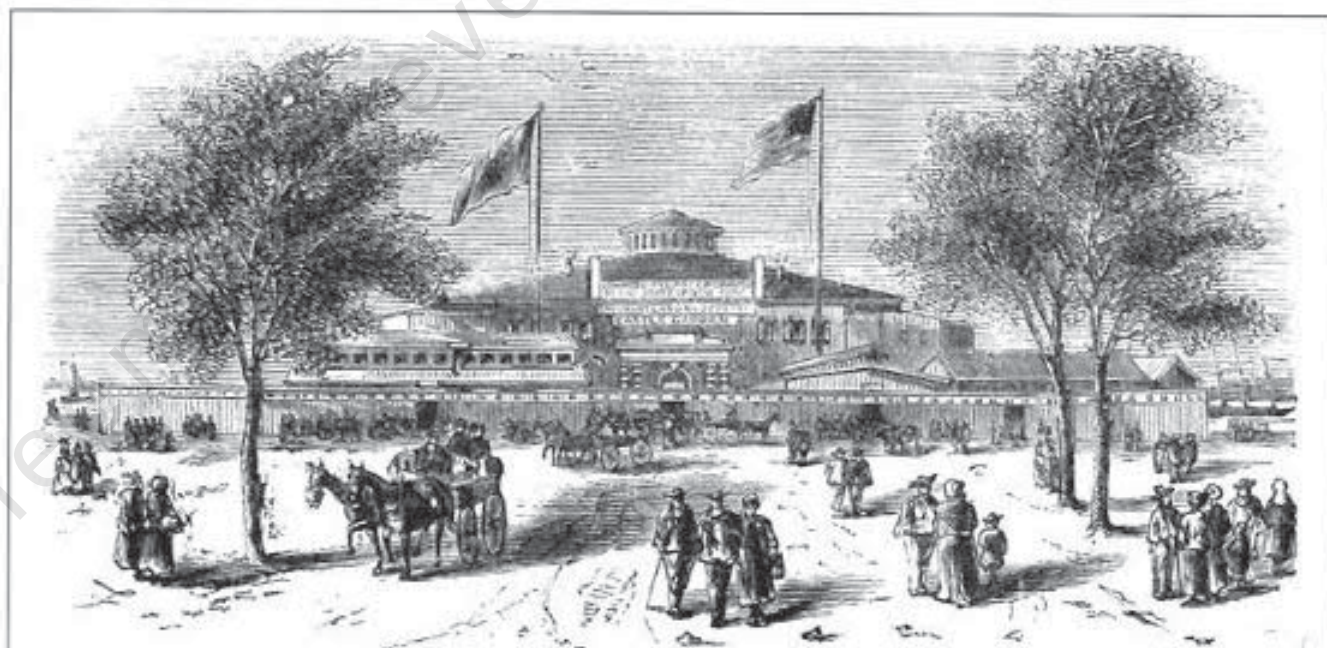
Van 1896 tot 1941 werd Castle Garden de plaats van het New York City Aquarium. De bouwer Robert Moses wilde de hele structuur volledig slopen. Het publieke protest tegen het verlies van zowel een populaire recreatiepark als een historisch monument belemmerde zijn pogingen om het gebouw af te breken. Het aquarium werd gesloten en pas in 1957 door Moses heropend op een nieuwe locatie op Coney Island, waar het nog steeds kan worden bezocht.

Aankomst bij Castle Garden in 1855

Anna Maria van den Heuvel-van Berkel en haar kinderen zijn in 1857 via Castle Garden Amerikaans staatsburger geworden.

Zij hebben bij aankomst in de haven van New York geen vrijheidsbeeld kunnen zien. Dat Statue of Liberty werd pas in 1886 geplaatst.

Originally published in
"Harper's New Monthly
Magazine" March 1871

CASTLE GARDEN.—EXTERIOR VIEW FROM THE BATTERY.

Valdres Samband
www.valdresamband.org

ELLIS ISLAND

Ellis Island is een eiland in de haven van New York en New Jersey dat eind 19e en 20e eeuw dienst deed als grenspost voor aankomende nieuwe immigranten die zich in de Verenigde Staten wilden vestigen.

Oorspronkelijk Oyster Island (Oester Eiland) genoemd door de Nederlandse en later Engelse kolonisten van New York, werd dit eiland rond 1770 eigendom van Samuel Ellis, aan wie het zijn huidige naam dankt. Op het eiland werd later een fort gebouwd dat voor de verdediging van New York Harbor moest zorgen in onder andere de Oorlog van 1812.

Voor 1892 vond de uitgevoerde controle plaats in Castle Clinton op Lower Manhattan. Tussen 1 januari 1892 en november 1954 kwamen in totaal zo'n 12 miljoen immigranten door de poorten van het verwerkingscentrum op Ellis Island.

Immigranten die per boot aankwamen in de haven van New York moesten onder andere een medische keuring ondergaan alvorens zij tot de V.S. werden toegelaten. Ongeveer 2% van de mensen die hier aankwamen werd de toegang tot de V.S. geweigerd, met vaak ernstige, chronische ziekten, oogziekten (trachoom) met blindheid als gevolg, mentale ziekte of criminele achtergronden van de immigranten. Veel van de immigranten vestigden zich in New York of het aangrenzende New Jersey.

'The Emigrant Station' voor de brand in 1897

Een brand in 1897, die overigens geen levens kostte, verwoestte veel gebouwen en grote delen van de immigratie inschrijvingen van de eerste 5 jaar. Annie Moore, een vijftienjarig meisje uit Ierland was de eerste immigrant die via Ellis Island werd toegelaten tot de Verenigde Staten.

In 1965 werd Ellis Island een onderdeel van het Statue of Liberty National Monument en in 1976 werd het opengesteld voor het publiek.

Het huidige Ellis Island National Monument wordt door zo'n 2 miljoen mensen per jaar bezocht via een boottocht in combinatie met Liberty Island.

Ellis Island deed tot 1954 dienst als immigranten opvang. Nu is het een museum.

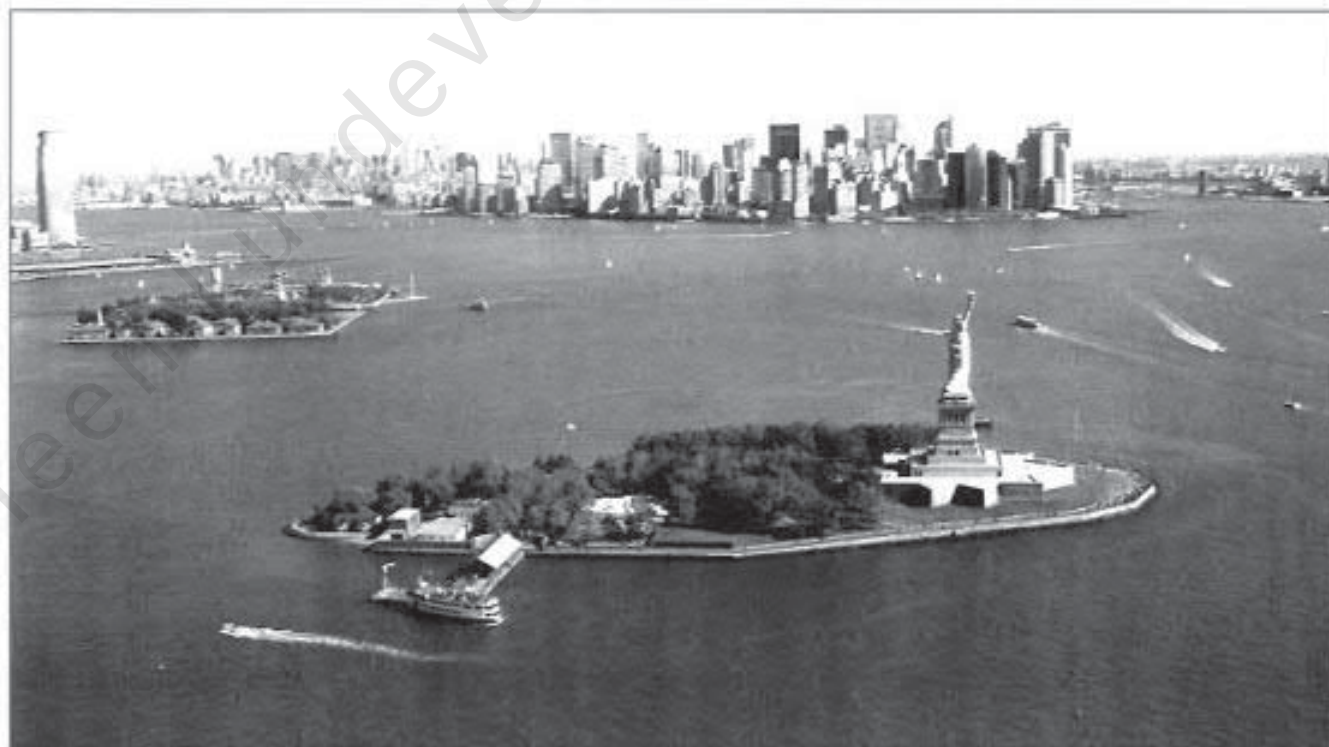
Het vernieuwde 'The Emigrant Station'

Marinus van Berkum, 'de Baron' uit Oss, vertrekt midden 1893 samen met zijn zoon Franciscus via het station in Berghem (Tuurend) naar Rotterdam en schepen daarna via Antwerpen in naar Amerika. De vrouw van Van Berkum (Johanna Wittenberg, geboren in Berghem) reist in 1895 samen met zes kinderen haar man en zoon achterna. Zij kwamen aan op het oude Ellis Island of via Baltimore (Bron: Leo Hoeks)

Andere immigranten die later bekend, dan wel beroemd werden zijn o.a.

Houdini - bekend als de boeienkoning
William Fox - oprichter Fox Film Corporation
Joseph Pulitzer - naamgever 'Pulitzerprijs'
Adolf Zukor - oprichter 'Paramount Pictures'
Albert Einstein - Natuurkundige - uitvinder
Irving Berlin - componist van o.a.

White Christmas en God Bless America.

ERIE CANAL

In de vroege negentiende eeuw begon men in de Verenigde Staten van Amerika, de nieuwe natie genoemd, plannen te maken om het transport over water van de Atlantische Oceaan naar de grote meren te verbeteren.

Het idee om een kanaal aan te leggen kwam van de Nederlander François Adriaan van der Kemp. De Holland Land Company schonk de staat 44.000 ha grond voor de aanleg.

Hoofddoel was de haven van New York via de Hudson rivier in het oosten te verbinden met het Lake Erie in het westen.

Het Amerikaans Congres stemde in met een wetsvoorstel voor de financiering, maar dit voorstel kon volgens de grondwet niet.

De staat New York heeft toen door hun voorstel, zijnde de overheidsfinanciering via tol terug te betalen aan de staatskas, groen licht gekregen. De bouw van het 584 km. lange en 12 meter brede kanaal begon op 4 juli 1817 te Rome bij New York. Duizenden Britse, Ierse, Nederlandse, Duitse, etc. immigranten werkten mee het kanaal te bouwen.

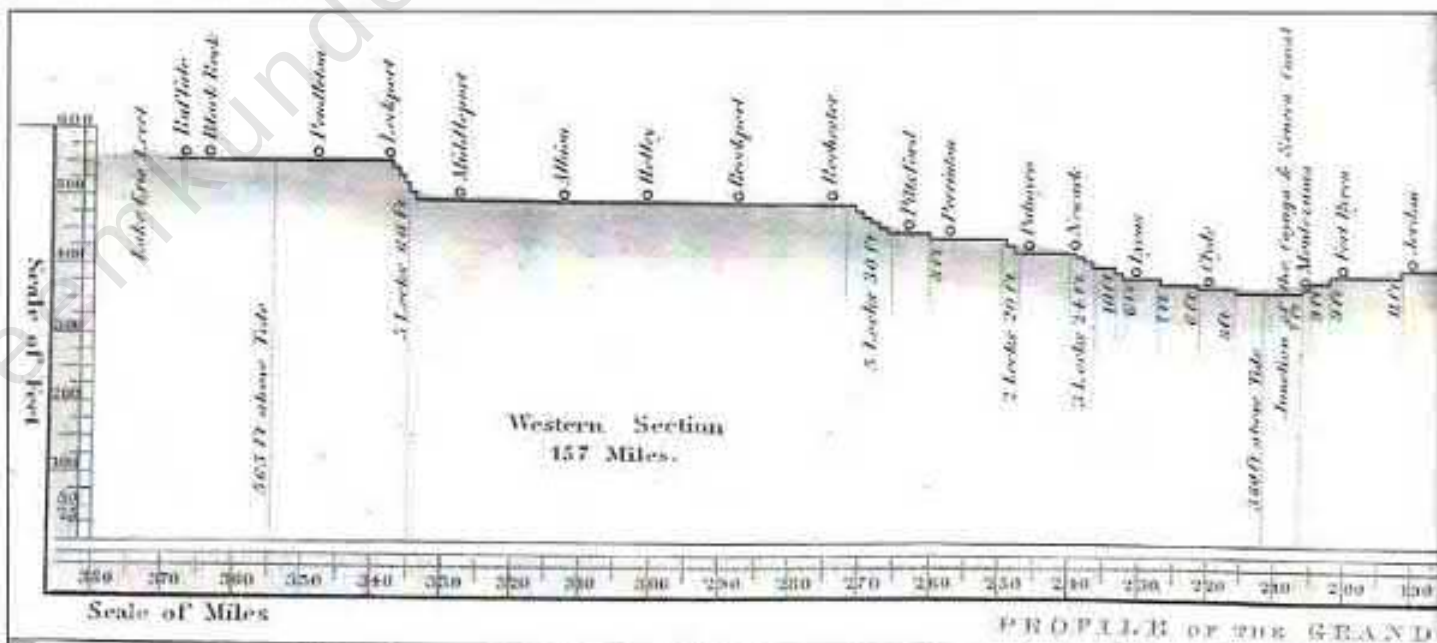

Voor ongeveer 1 dollar per dag moesten zij bijna alles met de hand versjouden en dit 10 tot 12 uur per dag.

Een hoogteverschil van 150 meter tussen de Hudson - New York en Buffalo moest worden overwonnen door middel van 85 "sluizen".

De diepte van het kanaal was 4 meter. Ook waren 18 aquaducten nodig. Op 17 mei 1821 werd er voor het eerst gebruik gemaakt van het eerste gedeelte. De voltooiing vond plaats op 26 oktober 1825. Tussen 1817 en 1825 kwamen ongeveer 1.000 arbeiders om het leven.

De totale kosten bedroegen 7 miljoen dollar. Voorheen, dus voor dat er sprake was van een kanaal moest men goederen transporteren met behulp van trekdieren, zoals paarden en muilezels. Dit kostte toen per ton 100 dollar. Nu kost diezelfde ton 10 dollar door het vervoer over water. Ook de bevolkingsaanwas langs het nieuwe kanaal was enorm, mede natuurlijk ook door de vele immigranten.

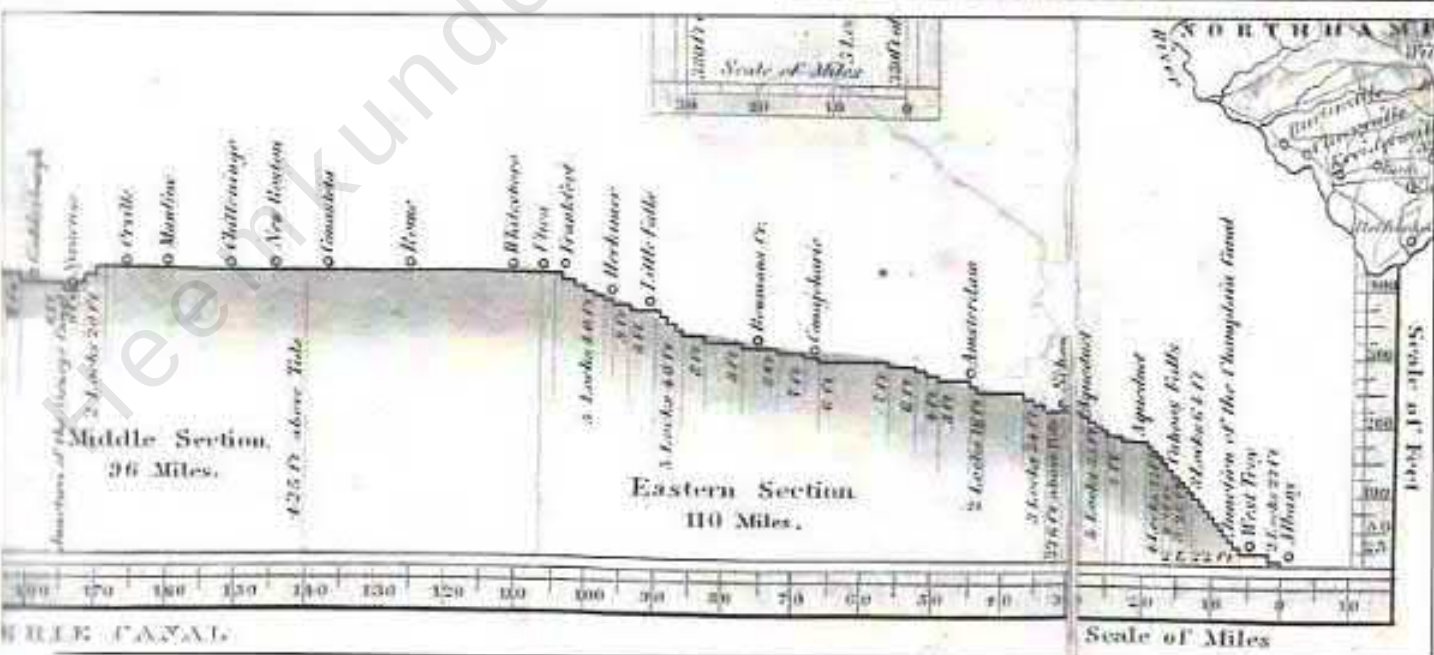

Gouverneur Dewitt Clinton opende in 1825 met een officiële ceremonie het Eriekanaal. Dat deed hij door 2 vaatjes, gevuld met water uit het Eriemeer, te legen in de Atlantische oceaan.

Hij zeilde met de pakketboot Seneca Chief langs het nieuwe kanaal van Buffalo naar Albany.

Door deze samenvloeiing van het water uit het Eriemeer in de Atlantische oceaan was de opening een feit en was de verbinding door 'Het huwelijk van de wateren' oost en west beter bereikbaar.

Alle immigranten die niet in New York of New Jersey bleven trokken verder via het Erie Canal. Zo ook de familie van den Heuvel.

Eerder verschenen verhalen in 't Vagevenster sinds 1992

- 1 Oprichting Heemkundevereniging 't Vagevenster/Geschiedenis rondom de gerechtsplaats Berghem/Jan Nelissen (1).
Het kruisbeeld langs den openbare weg te Berghem.
- 2 Expositie Koninginnedag/Jurgens/Generaties in beweging/Het grafkruis van pastoor Prinsen/
Oude ambachten en gebruiken/Past. van Genugten Ereburger/Jan Nelissen (2).
- 3 Op de Lallenberg/Herman Parlevliet/Gedenksteen overleden missionarissen.
- 4 Terug naar de Lallenberg/Straatnamen Wim v.d. Heuvel/Dwarsdijken Hertogswetering/
Vroeger keuterboer en arbeider.
- 5 Berghem Wereldoorlog II.
- 6 Broeder Chryostomus/Proost/Hendige klumkes (klompenmakers)/Allemaal familie?
- 7 Berghem vanuit de lucht 1944/Over watersnood en geldnood/Bodemvondsten/Kozakken in Berghem/Belasting rond 1700/
d'n Bik op het platteland/St. Anna vereniging/Expositie in het kader van 50 jaar bevrijding 1945 – 1995.
- 8 Wie was de baas, Pastoor of Burgemeester 1919/Noodziekenhuis 1944 – 1945.
- 9 Soeur St. Jacob – Anna v.d. Heuvel/Aanwinst voor Berchs Heem/Henk Luijterink onderscheiden/Den Heihoek/
Pauselijke Zegen/Het verzamelvirus.
- 10 Schuurkerk Harensesteeg/Broeder Hippolytus (Rudolf van der Heijden).
- 11 Het Brabantse boerendak/De Harensesteeg – 1800 tot 1850 als straatweg-waterweg-tolweg.
- 12 Jo Hoeks-van Thiel/Monseigneur Harry van der Putten/De geschiedenis van de post te Berghem/
d'n bik op het platteland.
- 13 R.K. Coöperatieve Stoomzuivelfabriek St. Joseph 1917 – 1964.
- 14 Jan Broers/Berghemse St. Willibrorduskerk, een Kathedraal Monument/Kerk van Berghem in vroegere jaren (1).
- 15 Burenhulp jaren '50 in het Duurensend/Kolenhandel den Brok/Kerk van Berghem in vroegere jaren deel 2/
Amateur-archeoloog Jan van de Coolwijk.
- 16 Bijna 100 jaar Zusters van Liefde in Berghem 1884 – 1982.
- 17 De Bergse Zeeg een riviertje of beek dwars door Berghem, onderzoek naar een natuurlijke waterloop/
Een pracht van een 'huis en hof' van oorsprong laat 17e eeuws.
- 18 Berghemse molens/Archeologie in eigen tuin/Berghemse mensen in 1876.
- 19 Ook Berghem was lang een Koning rijk. Schuttersgilden.
- 20 Verloskunde in de vorige eeuw/Bruidsjurk per luchtpost/Thuiskeesters/
Kerk van Berghem in vroegere jaren (deel 3 slot)/Notities van Pastoor van Genugten.
- 21 Gemeentehuis Berghem/Een stukje Nederlands-Berghemse geschiedenis/Heistraat 7.
- 22 Het Berghemse Wit-Gele kruis van 1917 – 2000.
- 23 Van den Kromme Slip/Thé de Smid/Een 'Bergse soldaat in mei 1940'.
- 24 Tol op de wegen rond Berghem.
- 25 Oorlogservaringen Harrie van Orsouw.
- 26 Het ontstaan van Landgoed Zevenbergen.
- 27 Verzet in Berghem en omgeving 1940-1945.
- 28 Martinus Oortman – Onderwijzer en gelegenheidsdichter in Berghem 1837-1889.
- 29 Bart Megens vertelt over zijn hobby 'Bijenhouden'/ Michiel Withnij (1643-1721), de eerste secretaris van
Berghem en Nistelrode in de geest van de Politieke Reformatie!
- 30 De pauselijke zouaven uit Berghem.
- 31 Jeugdherinneringen enz.

